

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

KESKUSTELU-
PÖYTÄKIRJA
DISKUSSIONSPROTOKOLL

12.10.2011

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

14 – 2011

Kokousaika: 12.10.2011 klo 18.00 – 18.58

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

14 – 2011

Mötestid: 12.10.2011 kl 18.00 – 18.58

Mötesplats: Gamla Råduset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslis-
ta i vilka någon har yttrat sig.

12.10.2011

182 §.....	3
Esityslistan asia nro 3	3
KYSELYTUNTI	3
Kysymys 46	3
Valtuutettu Rantanen	3
Kaupunginjohtaja Pajunen	4
Valtuutettu Rantanen	6
Valtuutettu Asko-Seljavaara	7
Valtuutettu Sumuvuori	7
Valtuutettu Karhuvaara	8
Valtuutettu Holopainen	9
Valtuutettu Ojala	9
Valtuutettu Peltola.....	10
Valtuutettu Kolbe	10
Valtuutettu Anttila.....	11
Valtuutettu Rantanen	12
Valtuutettu Hakanen	12
Valtuutettu Perkiö	13
Valtuutettu Ingervo.....	14
Valtuutettu Taipale.....	14
Kaupunginjohtaja Pajunen.....	15
186 §.....	17
Esityslistan asia nro 7	17
SUOMENKIELISEN TYÖVÄENOPISTON JOHTOKUNNAN JÄSENEEN VALINTA	17
Valtuutettu Kolbe	17

12.10.2011

182 §

Esityslistan asia nro 3

KYSELYTUNTI

Kysymys 46

Valtuutettu Rantanen

Arvoisa puheenjohtaja, valtuustokollegat.

Helsingin keskeiselle Töölönlahden alueelle on vireillä useita rinnakkaisia ja osin päällekkäisiä hankkeita. Pääkirjastolle on varattu radan varresta epäkäytännöllisen kapea ja pitkä suorakaiteen muotoinen tontti. Sen viereen on kaupunkisuunnitteluvirastossa luonnosteltu Viillon, itse asiassa Railon – minä muistin tämän väärin kirjoittaessani tätä – Viillon nimellä kutsuttava ja suurelta osin maan alle sijoittuva rakennelma, jolta tosin puuttuu sisällöllinen idea. Kirjastohanketta ja Viiltoa eli Railoa ei ole saatu asianomaisten virastojen ristikkäisten näkemysten takia yhdistettyä. Samaan aikaan kaupungin virkamiesten taholta on käytetty vakavaksi tarkoitettuja puheenvuoroja, joissa on esitetty selvitettäväksi Töölönlahtea myös Guggenheim-museon yhdeksi mahdolliseksi sijoituspaikaksi.

Kaupunginvaltuusto teki vuonna 2002 päätöksen Töölönlahden asemakaavasta laajan ja monipolvisen yhteiskunnallisen keskustelun saattelemana. Asemakaavassa Musiikkitalon viereen varattiin tila kolmelle pienelle paviljonkirakennukselle. Niistä yhden on tarkoitus olla VR:n makasiineista jäljelle jäänyt fragmentti ja kahden uudisrakennuksia. Poikkeuksellisesti myös näille uudisrakennuksille merkittiin kaavassa suojelumerkintä, mitä perusteltiin sillä, että juuri näiden kolmen pienen rakennuksen kautta turvataan tähdellisen historiallisen muistijäljen säilyminen sekä tuetaan sellaista kaupunkikulttuurista toiminnallisuutta, mitä alueen muut rakennukset eivät luonteensa ja käyttötarkoituksensa takia kykene tuottamaan.

Kysynkin nyt, miten kaupunki aikoo sovittaa järkevällä tavalla erilaiset Töölönlahtea koskevat esillä olevat hankkeet toisiinsa ja varmistaa parhaimman mahdollisuuden kokonaisuuden syntymisen? Entä miten kaupunki aikoo tukea sitä, että Töölönlahdesta muodostuisi Musiikkita-

12.10.2011

lon konserttien synnyttämän yleisöliikenteen ja kirjaston aukioloaikojen ulkopuolella kaupunkikeskustaa luontevasti elävöittävä alue?

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Vastauksena totean:

Töölönlahti on kaupungin keskustan arvokkainta aluetta, joka avautuu symbolisesti Keskuspuiston kautta koko maahan. Sen ympärille keskityvät jo nyt kansalliset kulttuuri- ja taideinstituutiot. Finlandiapuistoon kuuluvat mm. Finlandia-talo, Musiikkitalo, Kansallisooppera, kaupunginmuseum, Kiasma ja kansallismuseum sekä Kansallisteatteri ja Kaupunginteatteri. Töölönlahden suunnitteilla olevalla lisärakentamisella vahvistetaan keskustan kaupunkirakennetta ja toimivuutta joukkoliikenteen terminaalien välittömässä läheisyydessä. Kokonaisuudesta muodostuu taiteen, kulttuurien, tapahtumien ja virkistytymisen vahva keskittymä.

Kaupunginvaltuuston 27. helmikuuta 2002 hyväksymän asemakaavan mukaan Mannerheimintien varren julkisten rakennusten ja radanvarren liike- ja toimistorakennusten välille sijoittuu julkisia kaupunkitiloja sekä puistoalueita kanava- ja vesiaiheineen. Puistoalue muodostuu tapahtumapuistoalueesta, teemapuistoista ja makasiinipuistosta. Puistoalue muodostaa eteläisimmän jatkeen Helsingin Keskuspuistolle, joka näin yltää kävelykeskustan julkisiin kaupunkitiloihin.

Musiikkitalon avajaisiin elokuussa valmistuivat Töölönlahden tilapäinen puisto ja Kiasmanpuisto. Finlandia-talon uusi kahvila ja näyttelytila on avattu. Pysäköintilaitos – siis 650 autopaikan sellainen – valmistuu vuonna 2012. Kaikista radanvarren kortteleista on käyty tai käydään parhaillaan suunnittelukilpailuja. Näistä Alma Median toimisto- ja asuin-kortteli on jo rakenteilla.

Töölönlahden rakennusten, katujen ja puistojen suunnittelu on käynnissä. Asemakaavan sallima asuminen toteutetaan kahdessa korttelissa sijoittamalla asunnot niiden puiston puoleisiin rakennuksiin. Puiston puolelle on sijoitettu kaavassa edellytettyjä yleisöä palvelevia kahvila- ja ravintolatiloja. Töölönlahden pohjoisosan puistosuunnitelman lähtökohtana on alueen vaihtuminen etelä- ja pohjoissuunnassa urbaanisti rakennetuista teemapuistoista luonnonmukaiseksi maisemapuistoksi. Vuonna 2009 käynnistynyt pohjoisosan suunnittelu on laaja ja vaativa hanke, joka jakaantuu usealle vuodelle. Puistosuunnitelma ja alueen

12.10.2011

katusuunnitelmat ovat valmistumassa nähtäville lähiaikoina ja sen jälkeen päätöskäsittelyihin.

Makasiinipuiston ja Töölönlahden väliselle alueelle on suunnitteilla keskustakirjasto, jonka odotetaan valmistuvan Suomen itsenäisyyden satavuotisjuhliin 2017. Keskustakirjastoa suunnitellaan uudenaikaisena tiedon, taitojen ja tarinoiden kohtaamispaikkana. Hankesuunnitelman mukaan kirjastolla tulee olemaan käytössään 10 000 neliötä. Rakennuksen tämänhetkinen kustannusarvio on 69,9 milj. euroa, uuden kirjaston vuotuisen kävijämäärän ennustetaan olevan 1,5 milj. kävijää, joista päivittäisiä kirjaston käyttäjiä olisi 5 000.

Keskustakirjaston suunnittelusta järjestetään ensi vuonna kansainvälinen arkkitehtikilpailu. Kilpailun tulosten perusteella nykyistä hankesuunnitelmaa täydennetään ja lopullinen hankesuunnitelma tuodaan valtuuston päätettäväksi. Hankkeen lähtökohtana on ollut kumppanuus valtion, seudun kaupunkien ja muiden toimijoiden kanssa. Lähtökohtana on ollut, että kumppaneiden osuus hankkeen rahoituksesta on 50 %. Keskustakirjaston myötä voidaan myös Makasiinipuiston ratkaisut viimeistellä elävällä ja paikkaan sopivalla tavalla.

Keskusteluun on noussut myös Musiikkitalon ja keskustakirjaston välinen alue, johon on mahdollista luoda sijoittumismahdollisuus esim. julkisille palveluille, yliopistotoiminnalle ja museo- ja näyttelytoiminnalle sekä näitä tukeville yksityisille kumppanuustiloille, eli nk. Railon – tai kysymyksessä käytetty nimi Viillon – alue.

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi maanalaisen monitoimitilan asemakaavaluonnoksen 31. maaliskuuta 2011 eli tänä vuonna. Monitoimitila on mahdollisuus eri toimijoille ja sijoittajille. Kaupunki luo mahdollisuuden muttei investoi siihen. Keskustakirjaston kilpailuohjelmassa on tarkoitus huomioida liittymismahdollisuus monitoimitilaan.

Suunnitellulla lisärakentamisella Töölönlahden eteläosaan muodostuu toteutuessaan toiminnallinen tilakokonaisuus, jonka kerrosala on yhteensä 50 000 kerrosneliötä. Musiikkitalon ja keskustakirjaston välisen alueen on 35 000 kerrosneliömetriä, paviljonkipuiston 1 500 kerrosneliötä ja viereisen keskustakirjastolle varatun korttelin 14 000 kerrosneliötä. Muutosalueen pinta-ala yhteensä on 2,7 hehtaaria, ja siis varsinaisia kaavapäätöksiä tässä asiassa ei vielä ole tehty.

Töölönlahden aluetta on tarjottu Guggenheim-museon mahdolliseksi sijaintipaikaksi. Jos Guggenheim-säätiö tulee esittämään museon perustamista Helsinkiin, niin valmisteilla olevaan toteutettavaan selvitykseen tulee sisältymään myös esitys sijaintipaikasta. Tällä hetkellä näyttää sil-

12.10.2011

tä, että museota ei esitettäisi Töölönlahden alueelle. Kaupunki tukee Finlandiapuiston nykyisten ja uusien toimijoiden yhteistyötä. Yhteistyössä järjestetään ja koordinoidaan kulttuurirakennusten toimintaa ja tarjontaa sekä opastetaan yleisöä ja matkailijoita. Alueen kulttuurirakennusten ja muiden rakennusten näyttely- ja kahvilatilat palvelevat yleisöä ja puiston käyttäjiä. Finlandia-talon aiempaa monipuolisemmat tilat mahdollistavat uudenlaisten tapahtumien järjestämisen. Päivittäin avoinna kello 22 asti oleva Musiikkitalo sekä sen puisto ja pienimuotoinen peliareena ovat jo käytössä.

Ensi kesänä valmistuva uusi kävely- ja pyöräilyraitti Baana tuo valmistuttuaan Töölön, Kampin ja Ruoholahden suunnasta kävelijöitä ja pyöräilijöitä alueelle. Tulevaisuudessa teemapuistot tarjoavat kaikenikäisille erilaisia oleskeluun ja toimintaan sopivia tiloja. Töölönlahden alueesta kasvaa viihtyisä ja elävä keskustan osa kaikkina vuoden- ja vuorokaudenaikoina.

Kiitos.

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja, valtuustotoverit.

Olen osittain tyytymätön vastaukseen, vaikka osasin odottaa suurin piirtein, onhan tämä yleisesti tiedossa, mitä sinne on tulossa. Kysymykselläni halusin kuitenkin herättää sen ajatuksen, että meillä on tällä hetkellä käsillä joukko ongelmia. Yksi on juuri tuon alueen kokonaisuuden toimivuuden näkökulma, joka on vaikeaa, kun näitä hankkeita valmistellaan yksittäisinä rakennushankkeina, joita on ollut vaikea koordinoita toisiinsa nähden. Tämä ilta-aikainen elävä kaupunki, joka on ollut tavoitteena, niin tästä vastauksestakin kuuluu, että vaikka Musiikkitalo olisi klo 22:een auki, se ei ehkä ihan täytä sitä tarkoitusta, jota mielesämme näemme monipuolisena ravintolaelämästä tai sellaisena kulttuuritarjontana, joka olisi vähemmän funktionaalisesti ohjattua, mihin nämä kaikki talot, jotka tänne tulevat, väkisinkin ovat menemässä.

Toinen ongelma on kirjaston epäedullinen tontti, joka tuottaa myös haastavan tilaongelman. Kolmas on Makasiinipuiston kohtalo, joka on täysin auki. Minä näen sen yksinkertaisena mahdollisuutena, en niinkään sen fragmentin säilymisenä sinänsä vaan se, että siinä olisi pienimuotoisempia muuttuvia tiloja, joita se alkuperäinen kaava mielestäni hyvin toteuttaa.

12.10.2011

Sitten tämän Railon soveltaminen olemassa oleviin tai keksittäviin sisältöihin ja tähän kokonaisuuteen, tämä on selvä puute. Tällä kysymyksellä halusin nyt nostaa esiin sen, että kun meillä alkaa tämä arkkitehtikilpailu mennä eteenpäin kirjaston osalta, niin eikö meidän kannataisi järjestää kansainvälinen arkkitehtikilpailu niin, että se ei olisi sidottu pelkästään siihen tonttiin, joka nyt on kirjastolle annettu, vaan että siinä arkkitehtikilpailussa pätevät maailman suunnittelijat miettivät, kuinka se voisi niveltä tähän Railoon ja Makasiinipuistoon riippumatta siitä, ovatko ne osa kirjastoa vai jotain muita toimintoja. Mutta jos tämä arkkitehtikilpailu olisi alueena laajempi kuin pelkästään se tonttia koskeva, niin kuin nyt näyttää olevan, me voisimme saada ikään kuin sellaisia vastauksia kaupunkitilallisesti, miten tätä voitaisiin elävöittää tätä aluetta.

Näen mielessäni kaarevan rakennuksen, joka ulottuu Railoon ja johon ovat pienet makasiinikylän rakennukset niveltyneet toiminnallisesti. Tämäntyyppisiä suunnitelmia jos saamme, sitten voimme avata kaavan ja lähteä miettimään, että kuinka saamme parasta tästä. Ei pidä pelätä sitä kaavan aukaisemista sen takia, että edellisestä kierroksesta jäi trauma. Nyt me teemme historiaa, me haluamme tehdä tämän kaupungin toimimaan vielä 100 vuoden päästä, ja silloin ei auta tehdä sitä pelkkinä pistekaavoina. Näin toivon.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Rantasen kysymys on erinomainen ja samoin kaupunginjohtajan vastaus. Mutta kun suunnittelemme taide- ja kulttuurilaitoksia, niin meidän täytyisi myös ottaa aina huomioon elinkeinoelämän mahdollisuudet tässä kaupungissa, sillä me tarvitsemme rahaa näiden laitosten ylläpitämiseen. Kaikki raha ei tule vain näistä pääsylipuista. Äsken pidetyssä seminaarissa olimme, että matkailu on suurin yksittäinen elinkeinoala Helsingissä. Tämän vuoksi huomauttaisin kaupunginvaltuustolle, että kun Guggenheim-museon paikkaa suunnitellaan, se varataan niin hyvästä paikasta, että se varmasti onnistuu, esim. liikenteellisesti. Tämän vuoksi, tuli se sitten Katajanokalle, tulee se Töölönlahden rantaan, niin muistakaa, että se on laitos, joka todella tuo meille rahaa.

Valtuutettu Sumuvuori

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuustokollegat.

12.10.2011

Silloin aikoinaan kun makasiineista keskusteltiin, surtiin aika paljon sitä, että makasiinien myötä menetettiin paljon sellaista monikerroksisuutta tältä Töölönlahden alueelta, monipuolisia käyttäjäryhmiä ja kulttuuri- ja kansalaistoimintaa. Nyt se täytyy ottaa vakavasti, kun tätä aluetta suunnitellaan tulevaisuutta kohden. Uskon itse, että kirjastolla on yksi mahdollisuus tuoda sitä kerrostumaa ja hyvin erityyppisiä käyttäjiä yhteistyökumppaneineen tälle alueelle. Eilen, kun kulttuuri- ja kirjastolautakunta käsitteli tätä arkkitehtikilpailun toiminnallista sisältöä, lausuntoa siitä, tehtiin sellainen lisäysehdotus, että lautakunta toivoo, että edelleen selvitetään mahdollisuus yleisen saunan sisällyttäminen siihen kirjastorakennukseen.

Mikäli tämä ei ole mahdollista, mikäli kirjasto osoittautuu sille liian pieneksi, sitten täytyy miettiä yleisesti sitä aluetta, että voisiko yleinen sauna olla yksi sellainen elementti tämän tulevan Töölönlahden kokonaisuutta. Koska se on hyvin maanläheinen ja sillä tavalla kansaan menevä hanke, että se voisi olla erinomainen siinä. Kun Makasiinipuistoa suunnitellaan, on erittäin tärkeää, että se makasiinipätkä oikeasti säilytetään, sen yhteyteen mietitään toimintoa. Ja yksi voisi olla juuri esim. tämä sauna, eli kulttuurisauna, joka toimii makasiinin tiilenpätkän yhteydessä, jos ei sitä mahduteta sinne kirjastoon. Eli ottakaa huomioon tämä ehdotus siinä vaiheessa, kun Makasiinipuiston ja kirjaston sisältöjä kehitetään.

Valtuutettu Karhuvaara

Kiitos, herra puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Kaupunkisuunnittelulautakunta käsitteli eilen kokouksessaan myös tätä kaavaa. Itse mielestäni en näe kyllä tarvetta tämän kaavan avaamiseen, ja itse asiassa se hidastaa koko tämän alueen kehitystyötä edelleenkin, mikäli se avataan. Olisin vain halunnut kuulla kaupunginjohtajalta, apulaiskaupunginjohtajaltakin, että mikä on se ongelma, joka tässä kaavassa tällä hetkellä on ja joka aiheuttaa tätä keskustelua siellä virkamiesten keskuudessa kaavan etenemisestä.

Toivoisin näkeväni tämän Töölönlahden alueen paitsi helsinkiläisten myös koko Suomen kansainvälisenä olohuoneena, ja sen vuoksi toki uskon, että viimeistään toteuttamisvaiheessa tulemme sillä hetkellä arvioimaan myös sitä rakennusta ja koko sitä kokonaisuutta sen projektin etenemisen yhteydessä. Toivottavasti siinä voimme välttää myös roskaamisen ja tietyllä tavalla ikävän vapauden siirtymisen sille alueelle. Itse pelkään, että siellä ei ole vahtimassa ketään muita kuin poliisit ja

12.10.2011

vartijat siinä vaiheessa, jos siitä tehdään kovin vapaasti vellova alue. En ainakaan kannata tosiaan sitä kaavan avaamista tämän takia.

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Tosiaankin kaupunkisuunnittelulautakunta eilen käsitteli keskustakirjaston kilpailun asemakaavallisia ja kaupunkikuvallisia suunnitteluperiaatteita. Vaikka tontti asettaa tietynlaisia haasteita, olimme kuitenkin puoluerajojen yli sitä mieltä, että sillä on arvonsa, että tämä hanke saadaan myös ripeästi liikkeelle – jos ripeästä liikkeellelähdestä nyt voidaan puhua, kun tätä asiaa on aika pitkään jo mietitty.

Toki keskustakirjaston kilpailussa täytyy ottaa huomioon se ympäristö, kaupunkikuvallinen ja toiminnallinen ympäristö, mikä siinä Makasiinipuistossa ja keskustakirjaston ympärillä on. Lisäksi kilpailun tarkemmat sisällölliset periaatteet tulevat myöhemmin käsittelyyn, joten siinä vaiheessa on myös mahdollisuus lisätä näitä hyviä ehdotuksia saunasta tai muusta toiminnasta, jota itsekkin oikein lämpimästi kannatan. Toki sitten, jos kilpailussa sallitaan kaavasta poikkeaminen, se vaatisi kaavamutoksen, jonka käsittely voi pahimmillaan kestää 3 vuotta, eli silloin hanke viivästyy kyllä merkittävästi.

Kaupunkisuunnittelulautakunta on myös yksimielisesti aiemmin ehdottanut, että makasiinirakennuksen tai sen osien hyödyntämistä voidaan suunnitella. Toivoisinkin, että jossain määrin voidaan edelleen pitää se rosoisuus, mikä mielestäni nyt hyvin sopii sille paikalle, mikä Musiikkitalon ja makasiineista jäljelle jäävän osan myötä on.

Valtuutettu Ojala

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Kun kaupunginhallituksessa meille kerrottiin tästä, että johtajistotoimikunnassa on tarkoitus, johtajisto laittaa tämän keskustakirjaston osalta kilpailun liikkeelle, tiedustelin sitä, että minkälaisia mahdollisuuksia olisi siihen, että nyt todennäköisesti perustettava taideyliopisto voisi sijoittua tuolle alueelle osittain tuohon keskustakirjaston tiloihin ja mahdollisesti myös tähän Railon tai Viillon paikalle. Koska nyt kun tiedämme, Aaltoyliopisto on omat ratkaisunsa sijoittamisesta tehnyt, niin valitettavasti he päätyivät sitten sinne Espooseen.

12.10.2011

On tosiaan aika sääli, jos yksinomaan pitäydytään tässä keskustakirjastolle valitussa tonttivarauksessa tämän suunnittelun osalta. Kyllä minäkin, aivan kuten valtuutettu Rantanen, toivoisin, että tämä kilpailu voisi olla vähän vapaampi ja siinä voitaisiin jo miettiä laajemmin, esim. juuri olla yhteydessä taideyliopistopuuhaan tai valtiovaltaan tässä, että se voisi sijoittua osittain tuolle alueelle.

Mitä sitten tulee tähän makasiinijäännökseen, niin kiirehtisin kovasti siitä, että nyt tehtäisiin ratkaisut sen osalta ja nimenomaan pidän ihan välttämättömänä, että siitä osa jää siihen, juuri tämän rosoisuuden ja historian takia. Mutta kiireisin tehtävä nyt olisi kyllä kaupungin huomauttaa VR:lle siitä, että ne lepattavat, likaiset muovit kyllä antavat aika huonon kuvan VR:n halusta säilyttää tai olla puolustamassa makasiinin jäänteitä.

Valtuutettu Peltola

Hyvät ihmiset.

Minä en oikein ymmärrä tätä suurta huolta siitä, että kilpailun laajentaminen voisi aiheuttaa kaavamuutostarpeita ja sitä myötä myös aikataulutarpeita, koska en minä ainakaan näe, että Helsingillä olisi kauheasti rahaa nyt tämän keskustakirjaston nopeaan toteuttamiseen. Enkä tiedä, onko se nopeus siinä asiassa kovin järkevääkään, koska tämä asia jos mikä kannattaa miettiä todellakin kokonaisvaltaisemmin kuin mitä tätä aluetta nyt on täällä ratkottu. Minulla on sellainen mielikuva, että Alvar Aalto joskus hienoja suunnitelmia tälle alueelle tehdessään moitti sitä, että kaupunkilaiset haluaisivat säilyttää sen karjalaisena sisäjärvenä. Minusta tämän alueen monimuotoisuutta lisäisi kyllä se, kun otettaisiin myös tämä aspekti huomioon, ja savusauna Töölönlahden rannalla voisi olla erittäin hyvä lisä näihin teemapuistoihin.

Valtuutettu Kolbe

Valtuutettu Rantanen esitti jälleen erittäin aiheellisen kysymyksen, johon – olen vähän samaa mieltä – ei oikein ehkä tullut kunnollista vastausta, johon voi tietysti lohduttautua sillä tavalla, että jo vuodesta 1910 tätä aluetta on yritetty erilaisin vastauksin ottaa haltuun, ja edelleenkin prosessi on käynnissä. Joku viittasi aikataulun ulottuvan 100 vuoden kattavaan aikaan tulevaisuudessa. Se on hyvin mahdollista, koska prosessit ovat olleet tavattoman hitaita.

Sitäkin tärkeämpää on, että pysähdytään välillä pohtimaan ja katso-

12.10.2011

maan, mitä tälle alueelle halutaan. Ja jos mietitään sen historiaa, niin kyllä se mitä suurimmassa määrin Senaatintorin ohella on Suomen poliittisen järjestelmän, valtion ja pääkaupunkiaseman symboli. On tietysti meidän ajastamme kiinni, mitä haluamme, että Suomen poliittinen järjestelmä ja valtio ilmentää. Itse en kuulu ehkä tähän tanssilava- ja savusaunapuolueeseen, mutta jos aikamme henki sellaista haluaa niin siitä vaan. Kunnallispolitiikka näin toimii.

Aika on myös osoittanut, että historiallinen jatkuvuus ei ole saanut suurta arvostusta tällä paikalla, ja se pieni makasiinifragmentti, joka siellä nyt muistuttaa logistiikkahistorian mahtipontisista vuosista, on lähinnä naurettava tällä hetkellä. Siitä huolimatta nyt mahdollisuus avautuu kirjaston kautta antaa tälle alueelle uusi profiili, joka mielestäni savusaunaa ja tanssilavaa paremmin ilmentää tämän kansakunnan kulttuurista tahtoa. Tietysti tämä kirjaston aikaansaaminen on nyt tavattoman tärkeää ja se, että kilpailu olisi mahdollisimman laaja ja inspiroiva ja antaisi mahdollisuuden pohtia myös kansainvälisesti tämän alueen kehittämistä. Edelleenkin ollaan erittäin uniikin haasteen edessä. Harva pääkaupunki on vielä puolivalmis niin kuin Helsinki.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Minusta Rantasen esittämä idea siitä, että vaikka kansainvälinen arkkitehtikilpailu järjestetäänkin, se voi olla kaksitahoinen niin, että varsinaisen pääsuunnittelun lisäksi on laajempi viitesuunnittelumahdollisuus. Tämäntyyppinen laajempi alueen tarkastelu voisi olla tässä nimenomaan paikallaan, niin että eri rakennukset koottaisiin yhteen viitteellisesti niin, että voitaisiin nähdä sitä kokonaisuutta vähän laajemmin. Sikäli kannatan tätä Rantasen esittämää ajattelua siitä, että alue olisi yhtenäisen tarkastelun kohteena, vaikka detaljeista tehtäisiinkin keskustakirjastolle oma ehdotuksensa.

Sen sijaan tämä, miten alue luontevasti elävöityisi, niin nyt kun itsekin olen käynyt sillä alueella aika usein ja myöskin vuorokauden eri aikoina, niin minulla ei ole kyllä mitään epäilystä siitä, etteikö tästä Töölönlahden alueesta tule elävä ja mielenkiintoinen alue. Siellä jo tällä hetkellä erittäin paljon ihmisiä liikkuu. Etenkin tämä näkymä, kun tullaan Sanomatalon diagonaalista ulos kohti Musiikkitaloa, kun kansalaiset epäilivät, että Eduskuntatalo jää varjoon, niin sehän loistaa aivan komeasti siellä mäellä, joten se kokonaisuus on Töölönlahdelta päin katsottuna todella parantunut siitä, mitä se on koskaan aikaisemmin ollut. Kävi vähän niin, kun Kiasma antoi Mannerheim-patsaalle erinomaisen

12.10.2011

taustan, niin myös tällä hetkellä. Musiikkitalo on oikein hyvässä paikassa.

Valtuutettu Rantanen

Valtuustotoverit.

Täytyy vielä vähän täsmentää. Yritin sanoa, että minustakaan se kaavan avaaminen nyt ei ole mielekästä. Me olisimme taas tumput suorana ja ihmettelisimme, mitä tapahtuu. Mutta yritin sanoa sitä, että jos tämä arkkitehtikilpailu, se miten se tehdään, ratkaisee kauheasti mitä saadaan. Jos se tehdään niin kuin se nyt on ajateltu tehtäväksi, että se koskee vain sitä kirjaston tonttia, niin me saamme suorakaiteen muotoiselle ehdettuna sen kiintokuutiomäärän, mitä sinne tarvitaan. Ne vaihtoehdot toteuttaa se arkkitehtuurisesti mielenkiintoisesti ovat erittäin haastavat, vaikeat, jokseenkin mahdottomat.

Mutta jos me vaatisimme tai laatisimme sen ohjelman niin, että tämän arkkitehtisuunnitelman pitäisi yrittää kombinoida kirjastorakennus, Railo ja Makasiinipuisto, me saisimme maailman huippuarkkitehdit kiinnostumaan haasteellisesta tehtävästä tuottaa kaupunkitila, jossa on kirjasto ja jotain muuta, joka on vielä aukikin siinä suunnitelmassa ja kilpailussa. Me saisimme silloin palikoita, joiden jälkeen voidaan kaavaa avata, mutta se 3 vuotta tai mitä, jos joku suuttuu ja tekee siitä hallintovalituksen, sillä ei ole mitään merkitystä sen jälkeen, jos me saamme hyvän kaavan lopputuloksena. Parempi kun saataisiin pelkästään kirjasto niillä parametreilla, mitkä me olemme nyt asettamassa kilpailun kautta.

Minusta kaupunginjohtajisto voisi vielä käydä keskustelun siitä, että onko se arkkitehtikilpailu liian ahdas vai voisiko se ulottua myös sen tontin ulkopuolelle, jos se on perusteltua. Ja jos se on perusteltua, niin aikaan siitä voi vetää omat johtopäätökset. Mutta että me saisimme juuri niitä ratkaisuja, joita me poliitikot ja eri alojen virkamiehet emme kykene tekemään. Me emme pysty ratkaisemaan, me tarvitsemme huippuarkkitehtien vaihtoehtoja kaupunkisuunnittelullisesti ja rakennusarkkitehtuurista, siitä, miten nämä eri toiveet toteutuisivat siinä tilassa. Ja se on ahdas paikka, se vaatii todella mietintää ja luovuutta.

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

12.10.2011

Sangen moni helsinkiläinen on huolissaan uuden keskustakirjaston rakentamisen kustannuksista ja pelkää tuon kirjaston tai sen käyttökustannusten aikana olevan poissa lähikirjastoverkolta. Nyt tämä epäedullisen tontin varaaminen keskustakirjastolle on tätä taustaa vasten erityisen kummallista. Tuntuu, että tässä ehdoin tahdoin halutaan viestittää helsinkiläisille, että tämä hanke ajetaan väkisin läpi mutta sille ei anneta todellista merkitystä.

Ihmettelen myös vähän toisessa mielessä kaupunkisuunnittelun tärkeysjärjestyksiä. Kun Guggenheim-säätiö haluaa jotakin, ollaan erittäin hövelejä, nopeita, joustavia, kaikki on mahdollista, mitään ei suljeta pois. Mutta sitten kun on kysymys kaupungin omista julkisista palveluksista, kuten kirjastosta, yhtäkkiä ollaankin niin jäykkiä ja tiukkoja, että minäkäänlaista luovuutta ei tunnu suunnitelmiin löytyvän. Minusta valtuutettu Rantasen esittämä idea siitä, että edes tämä arkkitehtikilpailu jotenkin laajennettaisiin, on vähintäänkin perusteltu. Muutenkin tietysti kannattaa näitä aikatauluja näinä aikoina miettiä ja harkita, kun se aika tulee.

Kiitoksia.

Valtuutettu Perkiö

Kiitos, puheenjohtaja.

Vaikka kulttuuri-ihminen olenkin, niin jotenkin tämä kirjastohanke keskustaan minun korvissani kuulostaa vähän pölyttyneeltä ja vanhanakaiselta. Tulee mieleen, että onko tämä todella sellainen tarve, joka meillä on. Pitäisikö kirjastoverkoston olla mieluummin satelliittimainen pitkin kaupunginosia kuin että meillä olisi tällainen uusi keskustakirjasto? Sillä pitäisi varmasti olla joku aivan toinen nimi ja sen sisältö joku aivan toinen mitä me kuvittelemme tällä hetkellä, että kirjasto on, koska tämä kirjapuoli, koko sen tuotanto tai kirjallisuuden jakelu, kaikki muuttuu. Ja se koko sisältö pitäisi minusta miettiä ihan uudelleen, että minkälaista kulttuurien taloa me tarvitsisimme siihen Töölönlahdelle.

Toisekseen, kun tässä nyt on puhuttu niin paljon tästä Guggenheim-museosta, niin korviini on kuulunut, että Tennispalatsista saataisiin kehittämällä ja laajentamalla jotenkin ameebamaisesti sinne kuiluun, joka siinä vieressä kulkee, niin tästä saataisiin jonkinlainen mielikuvituksellinen museorakennus. Mielellään kuulisin tästä lisää, jos kaupunginjohtajalla on tästä jotakin tietoa. Eli toisin sanoen, suhtaudun jonkin verran varauksellisesti tällaiseen pompöösiin kirjastorakennukseen. Haluaisin

12.10.2011

mielummin jonkinlaisen muunlaisen kulttuurien kohtaupaikan siihen kuin tällaisen vanhanaikaisen kirjaston.

Valtuutettu Ingervo

Puheenjohtaja.

Sitä saa mitä tilaa, ja varmaan siksikin on niin tärkeää, mitä tässä arkkitehtuurikilpailussa loppujen lopuksi pyydetään. Minusta Tuomas Rantanen ja muut ovat tuoneet tässä hyviä pointteja, joita kannattaisi vielä varmaan jatkossa harkita, voitaisiinko niitä siihen sisällyttää. Itse olisin toivonut, että oltaisiin ensin odotettu tämä Guggenheim-selvitys ja katsottu sitten, että onko siitä tulossa jatkoa ja onko synergiaetuja saatavissa ja myös, että onko näissä olemassa olevissa rakennuksissa jotain niihin liittyvää. Äsken tuli yksi esitys, ja joku on minulle useasti jo ollut yhteydessä, että mitenäs Finlandia-talo, riittääkö siellä toimintaa vai olisiko siltäkin jotain, Töölönlahden rannalla jo olevana rakennuksena, käyttöä näissä.

Pieni huoli minullakin on edelleen kyllä takaraivossa näistä lähikirjastojen, keskustasta kauempana olevien pienten lähiökirjastojen tulevaisuudesta. Itse en haluaisi, että keskustakirjasto tai mikä rakennus loppujen lopuksi onkaan, kulttuurirakennus sinne on tulossa, olisi millään lailla niitä uhkaamassa. Toivoisin toki, että joku vakuuttaisi, että näin ei ole. Tämä on tärkeää myös kun puhutaan näistä saunoista ja muista. Minä mietin kyllä samalla lailla, että vaikka sauna on ihana ja suomalaiset pitävät saunasta, niin paljonko sauna saa maksaa ja miten tämä sauna nyt loppujen lopuksi tähän liittyy. Että paljonko tämä ylimalkaan saa maksaa? Onko näissä kilpailuissa mitenkään se kokonaishinta, mitä siltä kilpailutukselta odotetaan, että saavatko ne olla missä hintarajoissa vaan vai onko joku raja? Tämä on minusta sellainen asia, joka olisi hyvä tietää, että paljonko veronmaksajille voidaan osoittaa tästä uudesta rakennuksesta kilpailuineen kuluja.

Valtuutettu Taipale

Arvoisa puheenjohtaja.

Manesta Kauppinen, joka keksi Joulupolun Seurasaareen – siellä käy noin 20 000 ihmistä – keksi myös ehdotuksen, että suomalainen tango pitäisi saada näkyviin kaduilla samalla tavalla kuin Argentiinassa. Tästä innostuneena on yritetty saada tangopaikkaa, aluksi Hakaniemeen, sittemmin linja-autoaseman aukiolle, ehkä Rautatientorillekin. Nämä ovat

12.10.2011

epäonnistuneet. Sitten teimme aloitteen, tai tein hänen puolestaan aloitteen, että tämäntapainen toiminta tulisi Töölönlahden rannalle. Se ei aluksi mennyt eteenpäin, mutta Pekka Niska lupasi rahoittaa asiaa. Se oli varsin pitkälle viety suunnitelma tavallisen kulttuurin eteenpäin viemiseksi alueella, joka muuten on korkeakulttuuria. Ilmeisesti hänen sairastumisestaan johtuen hanke peruuntui.

Pitäisin kuitenkin tärkeänä, että tämäntapainen instituutio tulisi johonkin, mieluummin keskikaupungille kuin Mustikkamaalle, jossa se myös epäonnistui. Tämä oli puheenvuoro siis kansan kulttuurin puolesta. Tohtaan, että seurasin vuonna -86 hyvin tarkkaan pääkirjaston rakentamista. Se maksoi silloin 60 milj. markkaa, se tehtiin Rauhanaseman viereen, jota olin itse rakentamassa pari vuotta. Jo silloin tiedettiin, että se pääkirjasto on epäonnistuneen pieni säästösyistä.

Nyt on 25 vuotta kulunut, ja olen hyvin iloinen, että pääkirjastohanke on nyt viimein ei loppusuoralla mutta jollakin takakaarteella jo olemassa. Näyttää olevan yksimielisyyttä asiassa. Muistettakoon, että edeltävä kaupunginjohtaja vastusti sitä sen takia, että kirjat ovat netissä. Yhtä lailla jäähalleja voidaan vastustaa, koska ne voivat olla isolla kankaalla tai Musiikkitaloa vastustaa, koska on cd-levyjä. Kirjasto on yhtä tärkeä kuin jäähalli, kuten tämän kokouksen puheenjohtaja tietää.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Eräitä kommentteja näihin puheenvuoroihin eli valtuutettu Rantasen peruskysymykseen ja hänen puheenvuoroonsa. Kysymys siitä, että tuleeko tästä Töölönlahden alueesta sellainen urbaanin kaupunkimme sykkivä keskus, mitä me kaikki haluamme, niin itse en ole kyllä ollenkaan huolissani siitä asiasta, että jos nämä ajatukset, mitä nyt ollaan viemässä eteenpäin, jos ne toteutuvat sillä tavalla, että meillä on todellakin keskustakirjastohanke, jossa sanoisin että – mainitsin luvun 1,5 milj. kävijää vuodessa, pidän mielestäni sitä lähtökohtana. Kansainväliset esimerkit osoittavat, että se voi olla paljon enemmänkin. Jos onnistumme siinä, että yliopisto – niin taideyliopisto kuin Aalto-yliopistokin, mahdollisesti muut toimijat – asettautuvat siihen Railon alueelle niin, tämä toden totta on urbaanin kaupungin sykkivä syke, joka sykkii ympäri vuorokauden, viikon jokaisena päivänä.

Sitten tähän arkkitehtikilpailuun, että se olisi sidotut pelkästään tähän keskustakirjastotonttiin, niin näin se ei ole tarkoitus olla, vaan se kilpailu huomioi tämän ns. Railon tontin, että ne muodostavat yhden kokonai-

12.10.2011

suuden. Kilpailun edetessä tietenkin lähtökohtana on se, että kilpailun tulokset eivät sido kaupungin päätöksentekoa, että vapaa harkinta on sen jälkeen olemassa. Voihan olla sitä, että kilpailun myötä syntyy jotain sellaista, mitä me emme näe tällä hetkellä silmissämme. Se, että kilpailu järjestetään tällä tavalla kuin se nyt on, sillä on ainakin se etu, että se mahdollistaa – niin kuin taisi jossain puheenvuorossa tulla mainituksi – sen aikataulun, että se voisi olla vuonna 2017 valmis.

Valtuutettu Karhuvaara kysyi, että mitä ongelmaa näissä kaavoissa on. Itse en ole havainnut, että mitään ongelmia niissä olisi, vaan se, että tietenkin uuden suunnittelu tuottaa aina myös, niin kuin sen pitääkin tuottaa – ajatuksia ja pohdintaa. Valtuutettu Ojala kysyi taideyliopiston sijoittumiseen ja myös Aalto-yliopiston sijoittumiseen, niin tähän on meidän suuri toiveemme. Aalto-yliopistolle, jota ei vielä ole olemassa, olemme pyrkineet epävirallisesti tarjoamaan sitä, että tässä olisi erinomainen mahdollisuus sijoittua. Ja toki voimakkaasti toivon, että tämä mahdollisuus alkaisi toteutua. Samoin Aalto-yliopiston kohdalla, meillä on indikoitu, että heillä on halu olla läsnä keskustan ytimessä. Miten se tulee muodostumaan, se jatkoneuvotteluissa tulee ilmi. Mutta silloin tässäkin tarkastelussa se lopullinen ratkaisu, ei pelkästään keskustakirjasto vaan se kokonaisuus, mitä muodostuu tähän ns. Railon tontille.

Kysymys, valtuutettu Perkiö ja muutkin, että mikä tulevaisuuden kirjasto on, niin se kyllä on jotain, siis se ei ole mikään vanha kirjasto, vaan se on jotain sellaista, jossa nimenomaan... Se ei ole kuin joltain osin kirjojen lainaamista, vaan se on jotain digitaalista, kohtaamispaikka. Ja kansainvälisiä esimerkkejä kyllä on monia, että se nimenomaan keskustakirjasto Töölönlahden keskuksena on mielestäni uuden Helsingin keskipiste.

Sitten vielä, jos Finlandia-talosta lopuksi, että mikä Finlandia-talon tilanne on nyt, kun Musiikkitalo on avautunut. Finlandia-talossa, niin kun mainittu, niin Veranda, uusi alue on käytössä. En itse ole erityisen huolissani Finlandia-talon mahdollisuuksista. Kannattaa muistaa se, että Finlandia-talo ja Musiikkitalo tulevat tulevaisuudessa yhdistymään siinä sen pysäköintilaitoksen valmistuttua niin, että jopa Finlandia-talolla ja Musiikkitalossa voi olla yhteisiä tilaisuuksia. Eli kyllä tässä Finlandiapuiston kohdalla on se, että mitä suurimmassa määrin se, mitä on jo olemassa, tukee sitä tulevaa kehitystä. Aika näyttää sitten, mikä se lopputulos on, mutta tässä vastauksia.

12.10.2011

186 §

Esityslistan asia nro 7

SUOMENKIELISEN TYÖVÄENOPISTON JOHTOKUNNAN JÄSENEEN VALINTA

Valtuutettu Kolbe

Puheenjohtaja.

Esitän työväenopiston johtokuntaan Cata Mansikka-ahon tilalle Merja Korpelaa.

12.10.2011

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Harry Bogomoloff
puheenjohtaja
ordförande

Tiina Teppo
päättövalmisteluyksikön päällikkö
chef beslutsberedningsenheten

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Sirkku Ingervo
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot

Jere Lahti
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot